

Hayat Hakikatleri

Maulana Wahiduddin Khan

Hayat Hakikatleri

Maulana Wahiduddin Khan

Translated by:
Hasan Saiyaf

CPSInternational
centre for peace and spirituality

Goodword

First Published 2022

This book is a Turkish translation of
Maulana Wahiduddin Khan's
English book The Reality of Life.

This book is copyright free and royalty free. It can be translated, reprinted, stored or used on any digital platform without prior permission from the author or the publisher. It can be used for commercial or non-profit purposes. However, kindly do inform us about your publication and send us a sample copy of the printed material or link of the digital work.
e-mail: info@goodwordbooks.com

CPS International

Centre for Peace and Spirituality International

1, Nizamuddin West Market, New Delhi-110013

e-mail: info@cpsglobal.org

www.cpsglobal.org

Goodword Books

A-21, Sector 4, Noida-201301

Delhi NCR, India

e-mail: info@goodwordbooks.com

www.goodwordbooks.com

Center for Peace and Spirituality USA

2665 Byberry Road, Bensalem, PA 19020

e-mail: kkaleemuddin@gmail.com

Printed in India

Contents

HAYAT HAKİKATLERİ	
ALLAH'IN YARATMA GAYESİ	5
CENNET NEDİR?	8
CENNETİ KAZANBİLMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ?	9
YARADILIŞ PLANINA VARIŞA DOĞRU BİR ADIM	11
EN MÜHİM MESELE	14
ÖLÜMDEN SONRAKİ HAYAT	23
NASIL DEĞERLENDİRİLECEĞİZ?	35
AHİRET NEDİR?	39
SORUMLULUK KAVRAMI	41
İNSAN, HAKİKAT KAVRAMININ FARKINA VARMAI	46
TANRIYA YÖNLÜ HAYAT	50

Follow us on:

maulanawkhan

wahiduddinkhan

maulanawahiduddinkhan

cpsinternational

maulanawahiduddinkhan

HAYAT HAKİKATLERİ ALLAH'IN YARATMA GAYESİ

Batının meşhur bir filozofu; “Bu lâ mahdud cihanda insan bir yabancı gibi gözüktüyor. Ne insan bu dünya için ne de bu cihan insan için yaratılmıştır. Birbirine uyumsuz görünüyor.” diye ifade eder.

Bir insan sınırsız bir olasılıkla yaratılmıştır, fakat halihazırda, bu potansiyeli kullanabilecek çok az imkan bulunmaktadır. Onun tabiatına göre, ebedi bir hayat yaşamayı ister, ama ister istemez ecel kapısına destek verir ve onun hayatına son verir. Kalbinde okyanus kadar arzular barındırır, fakat bu arzular asla gerçekleşmez. Rüyalarla dolu bir hayat zihninde oluşturur, fakat bu rüyalar asla gerçekleşmez. Bu surette, bir zengin ve muhtaç arasında hiçbir fark yoktur. İnsan ve halihazırdaki bu cihan neden birbiri ile uyumsuzdur? Bu sorunun cevabını, Allah'ın yaratılış planını anlayarak bulabiliriz.

Hakikat şöyledir; insanın yaratıcısı olan Allah, insanı kendi planına göre yaratmıştır. Bu planı mükemmel bir şekilde tanımak için, hepsinden önce kendi varlığını anlamak gerekmektedir. Örneğin, bir makinenin çalışması hakkında bilgi almak için ilk önce bunu yapan mühendisin teknikleri, resimleri ve mekanizması üzerinde durmak gerekmektedir. Mühendisin anlattığından başka hiçbir türlü, makinenin ne için yapıldığı ve nasıl bir şekilde çalışacağı anlaşılmaz. İnsan durumu da buna benzer bir şekildedir.

İnsan varlığı öyle yegâne bir fenomendir ki; kainatta bunu temsil edecek başka bir varlık yoktur. İnsana dürüstçe evrenin en iyi yaradılışı denir, el-hâsil cümle, insan bu cihanda yaratılan tüm canlı ve cansız varlıkların en iyisi ve en anlamlısıdır. Öyleyse, bu kadar ehemmiyete hâmil olan bir varlık maksat ve gayesiz yaratılmamıştır.

Yaratıcı, insanları has bir maksada göre yaratmıştır. Onun maksat ve planına göre, insan bir müddet imtihan altında bu geçici ve fâni dünyada kalacak, mâ-adâ amellerine göre, cennet denilen mükemmel ve bâki bir dünyada yaşamaya hak kazanacaktır.

Yaratıcı bu kainatı iki hisseye ayırarak yaratmıştır. Onlardan birincisi, dünyaya geldikten sonra ölüme kadar yaşadığımız halihazırdaki dünya, ikincisi, öldükten sonra yaşayacağımız ebedi dünya. Yaratıcı insanı ebedi ve bâki bir mahluk olarak yaratmış ve bu safhayı ikiye ayırmıştır. Ölümden önceki yada fâni dünyadaki hayat ve ölümden sonraki veya ebedi ve bâki dünyadaki hayat. Ölümden önceki bu mahdud hayat insan için bir imtihan manasındadır. Ve ölümden sonraki hayatta insan, halihazırda imtihan altında olduğu süreçte yapılan amellerine göre mükafatlandırılacak ve yahut cezalandırılacaktır. İşte bu, kainatın

varlıklar için yaratıcının tasarlamış olduğu düzendir. İnsanın yaradılışının hakiki gayesi, cennet denilen dünyasında yaşamayı hak sağlayanların intihab etmesidir.

CENNET NEDİR?

Cennet ideal ve mükemmel dünyaya verilen diğerk isimdir. Cennet, her kadın ve erkeğin gönlünde yer tutan bir arzudur. Cennet, insanın hak edebileceği bütün güzellikleri bünyesinde barındıran, mükemmelliğın asıl anlamını kazandığı yerdir. İnsan cenneti tüm benliği ile tüm yönden temenni eder ve cennet de tümüyle kanatlarını açıp onu bekler.

Cennet, insanla birlikte tüm varlıkların arzularınıntamanlamıylagerçekleşebileceği, tüm hudutları aşır düşünebileceği, görmek istediğini görebileceği, gerçek anlamda kulağa hoş gelen sesleri dinleyebileceği,

inanılmaz zevk ve memnuniyet veren şeylere dokunabileceği, hayatımıza renk katan insanlarla buluşabileceği, bâd-i saba gibi şifalı rüzgarların eseceği, canımızın istediği envâi çeşit yemeklerin bulunduğu ve şu anda hayali dünyamızda içtiğimiz âb-ı hayatın bulunduğu yerdir.

CENNETİ KAZANBİLMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ?

Yaşadığımız bu dünyada, her kadın ve erkek için gereken iki temel nokta vardır. Birincisi; hakikati tanımak ve onu kabul etmek; ikincisi ise esaslı ve kaideli bir hayat yaşamak. Bu iki aşamadan geçen her erkek ve kadın, gönüllerindeki sonsuz arzularının gerçekleşeceği bu cennette makam kazanacaklardır. Diğer yandan, bu imtihandan geçemeyenler, ebedi bir mahrumiyet ve eziyette kalacaklardır.

Yaşadığımız halihazırdaki bu dünyada, insan kendini tamamen serbest buluyor. Lâkin, gerçek anlamda onun için bu bir özgürlük değil belki bir sınav kağıdıdır. Bu şekilde, insanın yapması gereken tek şey, Allah'ın vahdaniyetine inanmak ve la ilahe illallah'ı mecburiyette değil, gönül rızasıyla kabul etmektir. Allah'ın vahdaniyetine olan bu teslimiyet, şüphesiz kul tarafından yapılan en vacib ve azami bir fedakârlıktır. Allah'ın vahdaniyetini kabul etmek, kendimizi sadece Allah'a değil, başkalarına da mütevâzi göstermektedir. Ve bu, insanı en yüksek bir mevkiye getiren bir fazilet ve meziyettir. Ve bu fazileti de ona cennet kapısını açacaktır. Bu aşamada gereken ikinci önemli şey, kaideli bir hayat yaşamaktır. Genellikle insan huyları; öfke, intikam, haset, nefret ve rekâbet gibi duygularla biçimlendirilmiştir. İnsan kişiliğini şekillendiren bu duygular negatif

duygulardır. Bu tür hususlarda, disiplini sağlamak gerekmektedir. Harici bir teşvik tesiri altında değil, kendi kararıyla karakterini inşa etmelidir. En yüksek bir prensipleri esas alarak karakterini inşa etmelidir. İşte buna en güzel ahlak denir.

YARADILIŞ PLANINA VARIŞA DOĞRU BİR ADIM

Allah'ın bu yaratma planına baktığımızda, insan öyle şartlar içinde yaratılmıştır ki, imtihan parçası olarak yaşadıkları şeyler bu hayatta çoğu zaman zorluklardan geçmektedir. Meşakkat ve keder Allah'ın yaratma planının integral bir payıdır. Hiçbir varlık bu dert ve musibet imtihanından kendilerini çekebilecek kadar güç sahibi değildir. Bu düzen, insana bu dünyadaki lüks ve teselli-bahşın ve bu hayatın geçici ve bu dünyanın imtihan yeri olduğunu

hatırlatmaktadır. Ve bu düzen, onun cennet denilen ebedi bir dünyada makam kazanmasında önemli rol oynayacaktır.

Halihazır dünyadaki muazzam gelişime rağmen, aksi varsayımlar hala ortaya atılmaktadır. Fakat insan, Allah'ın yaratma planına tam manasıyla vakıf olamadığından dolayı, bunun neden o kadar yaygın olduğunu anlayamıyorlar ve bu durumlara olumsuz tepki vermeye devam ediyorlar ve bu tür tepkilerle geçirdiği imtihan dünyasının sonunda, Allah'ın huzuruna Allah'ın hoşnut olmadığı kullar olarak çıkıyorlar. Stres de insanın karşılaştığı başlıca sorunlardandır. Stresi atabilmek iddiasıyla kurulan birçok kurum ve kuruluş vardır. Fakat bu kurumların yaptığı tek şey, insan stres atabilme çabasında iken, onların düşünme işlemlerini durmaya zorlar ve böylece bu işlem onlar için kalıcı bir anestezi ve hissizliğe yol açar. Halbuki,

bu yol, stres sorunları için gerçek bir çözüm yolu değildir. Bu sorunlara tek bir hakiki ilaç vardır o da doğru bir düşünce ve davranışa sahip çıkmak, yani, olumsuz tepki vermeyerek veya bunu atmakla kendini yormak yerine stresini kontrol etmek ve yönetmeye çalışmaktır. Bu dünya hoş olmayan şeylerle doludur, taki, insan bu şeylerden doğru bir ders ve ibret alabilsin. Hoş olmayan şeylerden kaynaklı ibretler, insanın bu fâni dünya ile paralel ahiret denilen dünyayı da hatırlamakta olduğuna işaret ediyor.

Allah'ın bu yaradılış planına baktığımızda görüyoruz ki; tüm insan problemlerin esas kaynağı, önyargılı olanların bu fani dünyayı cennet olarak tanımasıdır, halbuki, tabii hukuklarına göre, yaşadığımız bu dünyadaki durumlar bunun tam tersidir.

Allah'ın yaradılış planına göre, insan bu dünyada her koşulda memnun olmalıdır, ki, öldükten sonra cennette tüm imkanları onu bekliyor ve hakikatine emin oluyor olsun. İnsanın yapması gereken tek doğru ve hakiki şey de, Allah'ın varlığına inanmak ve onun varlık kanunlarını gönülden kabul etmek ve ona göre hayatını sürdürmektir. Yaşadığı bu fâni dünyada, insanın tek gayesi, Allah'ın huzuruna kabul görmek olmalıdır, ki, öldükten sonra cennet denilen bâki ve ebedi dünyaya girmeye lâîk olsun. Bu fâni dünyada ebedi dünyayı tanıyan, işlediği günahlara tövbe eden ve ebedi dünyaya varmak için sırrı bulan gerçek anlamda doğru yolu bulan insandır.

EN MÜHİM MESELE

Millete 'Günümüzde insan için en mühim mesele nedir?', diye sorulursa, farklı farklı cevaplar ve fikirler ortaya çıkar. Kimi; nükleer

silahların gelişimi en mühim meseledir, kimi; nüfus artışı, kimi de üretim ve servet dağılımı en mühim meseledir, der. İşte bu değişik türde fikirler ve görüşler, insanların kendilerini gerçek anlamda tanımadıklarını gösterir. Öyle değilse eğer, tüm fikirlerinden vazgeçip, en ciddi meselesi olan; insanın kendi varlığının hakikatini önemsemek noktasına odaklanırdı.

Hayat bir gün sona erecek, herkes bir gün ölüp Allah'a döndürülecektir, ama insan bu kaçınılmaz hakikati inkâr edip, yaşamaya devam ediyor. Eğer o kendi varlığının hakikatinin farkında olsaydı, bütün dikkatini ve ilgisini bu dünya için değil, ebedi dünyaya yönlendirirdi. Akşama doğru iş çıkış saatlerinde kalabalık bir kavşakta durup, insanların neye doğru acele ettiklerine dikkatle bakarsanız, günümüzde insanoğlunun esas mesele olarak neyi seçtiğinin farkına varmış

olursunuz. Sokaklarda bu kadar sonsuz trafiğin sebebi nedir? Dükkan sahibi niye dükkanını dekore etmiş? Bu kadar insan nereden geliyor ve nereye gidiyor? İnsanların birbirleriyle konuşmasının amacı ve görüşmesinin asıl maksadı nedir? Onları bu kadar ilgilendiren nedir? Onların hassas marifet ve kaynakları hangi amaç içindir? Evden çıkarken kendisiyle beraber ne almış ve akşam eve dönerken de ne götüreceğini neden düşünüyor? Bu sorularının cevabını bulabilirseniz eğer; insanoğlunun hayatını hangi maksadı esas alarak kurduğunu ve neyi kazanmak için uğraştığını tam olarak anlayabilirsiniz.

Günümüzde insanın kendi nefislerini tatmin etmek için arzularının arkasından koştuğunu açıkça görmekteyiz. Ahiret yerine tercihen bu dünyayı elde etmek için heveslidir. Mutluluğu ve dünyevi heveslerini gerçekleştirirmede sabırsızlanıyor, halbuki

kederi buna işaret ettiği gerçeğinden vazihdir. Günlük başarı kavramı, emtiaların acil devralınması, boş zaman eğlencesi ve popüler olması ve bunlardan mahrum kalmak onun için başarısızlık anlamına gelir. Günümüzde insan tek bunun peşine koşuyor. Yarın ne olacağı kimseyi ilgilendirmiyor, kendi payını acilen elde etmek için herkes zıvanadan çıkmış.

Bu alem macerası sadece büyük Őehirlerde değil, hatta küçücük beşeri iskanlarda da mevcuttur. Her nereye gidersek, insan aynı Şekilde tedirgin. Kadın ve erkek, zengin ve fakir, genç ve ihtiyar, medeni ve rustik, hatta dinli ve dinsiz herkes aynı süratte koşuyor.

İnsan, hayatta dünyevi kazancın mihrabını yükseltmek için kendi imanını ve vicdanını bile feda etmeye hazırdır. Onun mücadelesi sadece dünyevi kazanç içindir,

ve bu mücadele nelere yol açar farkında bile değildir. Bu usulle tüm başarılar kazanılır, halbuki, bunların hepsi önemsiz ve olağan, ve ahirette hiçbir hesabına yaramayan şeylerdir. Ahiretini satıp, sadece kendi dünyevi ihtiyacını sağlamakla ilgilenen, kendi ihtiyarlığı için birikime önem vermeyen genç adam gibidir. Neticede eli kolu çalışmamaya ve hiçbir şeye yetememeye başlar. Aniden kendi çıkmaz durumunu farkeder ki, artık kendine bir şey sağlayacak durumda değildir. Aynısı ahiret için de geçerli. Hepimiz mevcut durumlarımızı sağlamakla meşgulüz. Yarın ne olacak hiç kimse farkında değil. Çevremizde her gün insanların vefat ettiklerine bizzat şahit olmamıza rağmen görmemezlikten geliyoruz. Savaş zamanında hava saldırısı siren ses verdiği ve ürkütücü feryat duyulduğunda ‘düşman bombardımanı şehrimizi yok etmek için

bize yaklaşıyor, derhal barınağa, herkes derhal barınağa çabuk varmaya çalışır, anında o yoğun sokak ıssız olur. Bu durumda tepki vermeyen biri deli hatta akıl hastası sayılır. Bir başka tehlike de var, hatta daha korkunç ve umulan, o da, tanrı bizi ne için uyarmış, o hangi uyarıdır ki bir saniye bile düşünmedik, bu uyarı nedir? konusunda. Bu kainatın Halıkı'nın uyarısıdır. O, emirlerini peygamber vesilesiyle insana bildirdi. 'Bana tapın, birbirinize olan ödevinizi yerine getirin ve belirtilen kuralları uygulayın. Buna karşı çıkanlar tasavvur edilmeyecek şekilde cezalandırılacak.' Her kulak Allah'ın belirtilen bu cezasına vakıf ve her lisan bunu bir şekilde kabul ediyor, buna rağmen, genel bir tavır da buna önemsiz şekilde davranmaktır. Kendine dünyevi menfaat sağlayabilmek için insan gözünü kapatıp tüm günahları işler.

Her nasılsa, konu ahiret menfaati olunca, ahiret için yeterince amellerle ilgilenilmiyor. O şekilde karavân-ı hayat dönüşü olmayan bir noktaya doğru dikkatsizce ilerliyor. İnsan askeri merkezden gelen siren sesine tepki veriyor, ama Allah'ın insanlara yaptığı uyarılara, verdiği işaretlere hiç önem vermiyor. Bu sestən telaşlanmak bir kenara, hatta kimse hızını bile değiştirmiyor.

Bu zavallı alem macerasının sebebi ne olabilir? Sebebi çok basit, askeri merkezden gelen uyarı siren sesi bu dünyadandır ve kendi kulağımızla duyabiliriz. O yüzden bunu herkes algılıyor ve reaksiyon veriyor. Öbür taraftan, Allah'ın bizi uyardığı tehlike sadece öbür dünyada hissedilebilir; o yüzden bizimle bu idrak arasında bir ecel duvarı durur ve gözümüz bunun içine giremez. Bu nedenle, hava saldırısına ve sirene hemen tepki vermesine rağmen, Allah'ın verdiği yeterince afet uyarılarına

karşı sâkin ve hissiz kalıyor. Kat'i olan ölüm cezasının ihbarı onda hiç iz bırakmıyor. Hakikati bildiği halde işlediği günahlarını telafi etmek veya dürüst bir hayat geçirmek için de hiç çabalamıyor.

Allah bize dış dünyayı algılamak için sadece iki göz değil, basiret ve ufuğun ötesinde olan görünmez hakikatleri inceleyebilmek için üçüncü gözü de verdi ve bu üçüncü gözümüz de idrak kabiliyetimizdir. İnsan her zaman tereddüt halinde oluyor ve bunun sebebi, idrak kabiliyetinden yararlanmamasıdır. İki gözüyle gördüğünü de hakikat zannediyor, halbuki, o görünen şeyler üzerine iyice düşünse görünen ve görünmeyen arasındaki farkı arasında mutlak bir sonuca varacaktır.

Bu dünyada şüphesiz kabul olunan hakikat nedir? 'Ölüm' bu sorunun müttefik bir cevabıdır. Ölüm öyle bir hakikattir ki kimse bu hakikate itiraz edemez. Hepimiz

bir gün ölümü tadacağız. Ölüm her an vârid olacağını herkes idrak ediyor, ama bu ölüm düşünceci insana cereyan eder etmez ilk aklına gelen; ‘Öldükten sonra çocuklarıma ne olacak?’ gibi ailesi için endişeye kapılır. Hakikat şu ki, hayatının çoğunu çocuklarının geleceklerini temin etmek için geçirdi, ama gelecekte kendi hayatını sağlama almak için hiç gayret göstermedi. Onların bu davranıştan tek şu zâhir olur ki, onlar yaşayabilmek için sadece çocuklarına yardımcı olacaklar, ve kendileri var olamayacaklar ve öyleyse hakikaten bir şeye hazırlanmaya gerek yok. Onlar gerçekten öbür dünyanın hakikatinin farkında değiller. Halbuki, söz konusu olayın hakikati şöyledir ki; gerçek hayat öldüğümüzden sonra başlar. İnsan eğer gömüldüklerinde, başka bir dünyaya yönlendirildiklerini fark ederlerse, oğullarının geleceğinden ziyade kendileri için daha fazla endişelenirlerdi.

Bunun nedeni, çoğu insanın dini veya agnostik olarak eğimli olup olmamalarından dolayı, sonraki yaşamdan emin değillerdir. Ölümden sonraki hayat hakkında şüpheye sebep olan iki temel faktör vardır: Birincisi, insan ölünce vücudu toza dönüşür ve vücudunun tüm izleri silinmiş olur. O zaman sonradan vücudumuzun yeniden canlanmasına sebep nedir? İkincisi, bugün bu dünyada yaşamın gözlemlenebilmiş olup, öbür dünyadaki yaşamın bize görünmez olmasıdır. Bu durumda, kimse o yaşama şahit olmamış iken, gelişine itirazsız bir güven nasıl sağlayabiliriz? Öyleyse her iki itiraza da göz atalım.

ÖLÜMDEN SONRAKİ HAYAT

Öldüğümden sonra, tekrar başka bir hayata girecek miyim? Bu soru, hatta ölümden sonraki hayatın gerçekliğine dair hiçbir inancı olmayanın bile aklındadır. Ama gerçek

şu ki; sadece bir avuç insan, bu dünyada iken, sonraki hayat meselesine doğrudan bir ilgi göstermektedir. Ve şüphesiz bu, varlığının bilinçli veya bilinçaltı şüphesinin bir göstergesidir. Ayrıca, ölümden sonraki hayatın varolduğunu ciddiyetle düşünürsek, olay rahatça anlaşılabilir ki, bizi imtihana sokan Allah, ölümden sonraki hayat sırlarını bize doğrudan ifşa etmemiştir. Ancak kainattaki bu izleri görmek ve üzerinde düşünmek için bize düşünebilme kabiliyeti vermiştir.

Bu kabiliyet, bize Allah'ın hakiki bir kavrayışa ve etrafımızdaki tüm varlığın niteliğine yönlendirir. Bu kainat aslında bir sonraki hayatımızı tasavvur edebilecek bir aynadır. Nedenini anlayalım.

İnsanların mevcut durumlarında her zaman müttefik bulunmadıkları bir noktadır. İnsan, bildiğimiz gibi annenin

rahminde tedricen şekilsiz bir maddeden insan şeklini alan kimselerdir. Bu süreç, tam teşkil edilmiş bir insanın dış dünyasına gelene kadar devam eder. Çıplak gözle görülmeyen, duygusuz, kıymetsiz bir madde, altı metrelik bir uzunluğa sahip, bu metamorfozu günlük bir olaydır. Öyleyse, vücudumuzun minik parçacıklarının yere serildikten sonra bir kez daha insan şeklini alacaklarının meselesini anlamakta neden zorluk çekmekteyiz? Aslında, etrafımızda dolaşan her biri, evvelce yeryüzünde ve atmosferde meçhul boyutlarda dağılmış sayısız atomların birikimidir.

Halen, doğa güçlerinin bu atomları anlamlı, duygusal modelde bir araya getirdiğini, o halde, şimdi bu dağınık atomları, düşünebilme, hissedebilme ve hareket edebilme mahiyetiyle bir insan biçiminde inceleyebiliriz. Ölümümüzün

öte tarafında, vücut parçacıklarımız, hava, su ve toprakta yayılarak aynı süreç tekrarlanacaktır. Daha sonra, Allah'ın emriyle, bu atomlar yeniden bir araya getirilip, tekrardan bir kez daha insan şeklini alacaktır. Önceden bir kez gerçekleşmiş bir olayın tekrardan ortaya çıkmasında olağanüstü bir durum ne?

Hatta birçok hususla dolu olan bu dünyada bile, hayatın tekrarlamasına bir sürü işaretler mevcuttur. Bahar mevsiminde her sene bitkiler bü yür ve yeşillikleri her tarafa yayılır. Sonra yaz, onun ölüm cezasını yazar ve toprak yeniden kurur. Çiçeklerin açtığı yerde, sadece çorak bir ova görülebilir. Böylece tam teşkil edilmiş bir hayat sona erer. Ama sonbahar mevsimi yağmurların tekrardan yağmasını ve gökten su dökülmesini, aynı bitkilerin yeniden canlanmasına ve kuru toprakların tekrardan bir çayır olmasına sebep olur.

Buna benzer şekilde, insan vefattan sonra tekrar Allah tarafından diriltilecek. Bu yönteme bir başka açıdan da bakalım. Ölümden sonraki hayatla ilgili tereddütlerimizin sebebi de, bizim hayal gücümüzün, halihazırdaki fiziksel varlığımız açısından formüle edilmiş olmasıdır. Dıştan bize zahir olan değişken şekilleri de biz temel insan olarak görüyoruz. Sonra da, bu şeklin çürüyüp, yeryüzüne karıştığında nasıl tekrardan biçimlendirilip kaldırılacağını merak ediyoruz. Ölüm isabet ettiğinde, bir canlı ve hareketli bir insanın sessizleştiğini görebiliriz. Onun yaptığı hareketler durur ve tüm vücut fonksiyonları sona erer. Ardından, onun inancına göre dinsel törene bağlı olarak yere gömülür ya da yakılır. Bir zaman sonra, vücut küçük parçacıklar haline gelmiş ve normal vizyona göre algılanamayacak biçimde yeryüzüyle karıştırılmış olur. Biz her gün

yaşayan insanların bu şekilde feshetmesine şahit oluyoruz ve bir şeklin bütünüyle yok edilip nasıl tekrardan canlandırılabileceğini algılamakta zorluk çekiyoruz.

Hakikat şu ki, ‘insan’ kelimesi bedensel forma değil, beden içinde yaşayan ‘ruh’a atfeder. Söz konusu fiziksel yaratılış olduğunda, bunun canlı hücreler olarak bilinen minik parçacıklardan oluştuğunu biliyoruz. Vücudumuzdaki bu hücrelerin durumu da, bir binadaki tuğlalar gibidir. Fiziksel yaratılışımızın ya da hücrelerimizin tuğlaları günlük hayatımızda sürekli imha edilir ve biz bu kayıpları da gıda alarak temin ederiz. Bu yiyecekler sindirilip, fiziksel eksikliği dengeleyen çeşitli hücreler üretir. Böylece, insan vücudu sürekli kemirilir ve değiştirilir. Eski hücreler yok edilip yenileri yerini alır. Bu yöntem, genellikle on yıllık bir süre içinde, vücudun tamamen yenilenmesi için her gün devam eder. Başka bir şekilde diyecek olursak, on sene önce bedende

sahip olunan hiçbir şeyi kalmaz. Şimdiki sahip olduğunuz fizik tamamen değişik ve yenilenmiş haldedir.

Vücudunuzun tüm parçaları son on yıl içerisinde kesip toplanmış olsaydı, kendinizle özdeş bir başka insan inşa edilebilirdi. Eğer yüz yaşındaysanız, size benzer on tane insan inşa edilebilirdi, ki onlar görünüşünüze tam benzemelerine rağmen bir cansız et parçasından fazla olmayıp, siz onlara ruh katamayacaktınız.

‘Siz’ bu eski bedenlerinizi terk edip kendinize yeni bir yapı inşa ettiniz. Bu yüzden, inşa ve imha destanı, herhangi bir değişiklik olmadan ‘siz’ içinde sebatlı yasallaşıyor. Kendinizi adlandırdığınız varlık olduğu gibi durur. On sene önce biriyle sözleşmede bulunsaydınız, önceki şartlar mevcut değilse bile, ‘kendiniz’ o koşullarda sözleşme yaptığınızı kabul etmeye devam edersiniz. Ne sözleşmeyi

imzalayan eller, ne de ona isabet eden dil, artık vücudunuza bağlıdır. Buna rağmen, siz hala varsınız ve bu on senelik sözleşmenin kendinizin olduğunu itiraf etmeye ve buna katlanmaya devam edersiniz.

Bundandır ki, bedensel transformasyon ile değişmeyen içinde olan insan, sayısız fiziksel değişim olduğu halde de hayatta kalır. Öyleyse, ‘homo sapiens’ (insan) denilen kelime, ölümü ile silinmiş, belli bir fiziksel forma bağlı bir etiket olmaktan ziyade, bedenin bileşik parçalarının dağılmasından sonra bile hiç bozulmamış bir şekilde kalan müstakil ve bireysel varlık olduğunu söyleyebiliriz. Bedenin değişmesi ve ruhun bâki kalması hakikatı, bedenin tabii geçişli olmasının ve ruhun ebedi tabiatının bir kat’i kanıtıdır. Bazı yanlış yola sapmış olanlar ‘hayat’ ve ‘ölüm’ü bile hususun bir çok parçacıklarından müteakıp dağılma ve

toplanma olarak kabul ederler. Urdu dilinin meşhur şair Çakbast'ın yorumladığı gibi;

*Zindagi kya hai, anasir mein zahoor-e-tarteer
Mauwt kya hai, inhi ajza ka pareshan hona*

'Hayat nedir? unsurların bir düzene ayarlanması ve ölüm de bu unsurların dağılmasıdır.' Ancak, bu açıklama gerçek olarak alınamaz.

Eğer hayat sadece unsurların düzen haline gelmesi olsaydı, o zaman bu düzenliliğin sürdüğü kadar hayatta kalması ve uzman bir bilim adamının bu unsurların birikimi ile bir can yaratması mümkün olabilirdi, ki bu önermelerin her ikisi de mantıksızdır. Öldürdüğümüz, sadece bazı kazalarda uzuvdan uzuvları yırtılmış olanların olmadığını görüyoruz. Görüyoruz ki, sadece kazalarda bacadan bacağa koparılmış olanlar değil, hatta her durum, her mevki ve her yaşta insanlar ölüyor.

Bazen mükemmel derecede sağlıklı olan birinin de ani bir kalp krizinde öldüğünü görüyoruz ve hiçbir doktor bu ani ölümüne bir anlam veremez. Biz bu ölümü düzenli ve temel bir tezahür olarak görebiliriz, fakat içinde yaşayan ruh ayrıdır. Tüm unsurlar, bir an önce olduğu gibi aynı tertiple düzenlenmiştir, ancak tamamen cansızdırlar. İçinde ruh olan bir insan bir laboratuarda üretilemez, buna rağmen bu tür bir fiziksel biçim kolayca formüle edilebilir. Canlı bir vücut oluşturan moleküllerin normal atomlardan oluştuğunu tespit ettik. İçinde bulunan karbon, kömürü ile aynıdır, onun hidrojen ve oksijeni, suyu oluşturanla aynıdır, nitrojeni tamı tamına atmosferin çoğunu oluşturan gaz ile aynıdır. Ancak yaşayan bir insanın sıra dışı ve kendine özgü bir şekilde düzenlenmiş sıradan atomlardan oluşan özel bir koleksiyon olduğunu söylemek

doğru mu? Yoksa başka bir şey midir? Bilim adamları, vücudun belirli madde unsurlarından oluştuğunu bildiğimizi, hala aynı unsurları düzenleyerek yaşamı meydana getirebilecek durumda olmadığımızı kabul ediyor. Bu, canlı bir insanın bedeninin sadece ruhsuz atomların kümelenmesi olmadığını kanıtlar. Bu, ‘ruh’ ve ‘atomlar’ın birleşimidir. Ölümden sonra, ‘atomlar’ın bu konglomerası bize görünürken, ‘ruh’ başka bir dünyaya yolculuk eder. Şüphesiz, ‘hayat’, ortadan kaldırılabilecek bir şey değildir. Bu hayatın ebedi vasıflarla bir şey olduğunu idrak ettiğimizde ‘ahiret’ teorisinin ne kadar oranlı ve tabii olduğunu anlayabiliriz. Gerçek şöyledir ki, hayat sırf ölümden önce görülebilecek şeyden ibaret değildir. Bu sebeplerden ötürü ölümden sonra da bir hayat olmalı. Aklımız, bu dünyanın geçici mizacını ve insanın bunu sürdürebilen bir varlık olduğunu kabul eder. Vefatımızdan

sonra unutulmaya değil, başka bir dünyada yaşamaya duhul ediyoruz.

Bunu anlayarak, halihazırda çoğu insan Tanrı'ya ve ahirete inanıyor.

Bu şeyleri inkâr etmiyorlar; her nasılsa onların eylemleri ile inançları arasında nispet yoktur. Pratikte, insanların merak ettiği her şey 'dünyevi başarı'dır. Bunu bir örnek vesilesi ile anlacak olursak: eğer yerçekimin sona ermiş olduğu ve gezegenin güneşe doğru 6,000 m.p.h hızla çekildiği söylenirse, ne olacağını tasavvur edebilir misiniz? Tüm dünya kesinlikle telaşa kapılacaktı, çünkü bu, bir merhele içinde tüm varlığın yeryüzünden yok olacağı anlamına geliyor. Nasılsa, hiç kimse bu dünyanın sürekli bundan daha büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunun farkında değil. Peki, bu tehlike nedir? İnsanın bu dünyadaki amellerinden sorumlu

olacağı son günün tehlikesidir. Evrenin yaratılmasından bu yana dünyaya yönelmiş ve hepimizin pervasız bir hızla ilerlediği olan bir gün. İnanç olarak, çoğumuz bu gerçeği kabul ediyoruz, ama bunu ciddi olarak kabul edenlerin sayısı çok az ve hatta öbür dünyaya hazırlanma ihtiyacını duyanların sayısı daha da azdır.

NASIL DEĞERLENDİRİLECEĞİZ?

Nasıl değerlendirileceğimizi anlamak için, insan amellerinin iki kategorinin birinden olduğunu anlamak önemlidir. İlki, ahlaka önem vermeyen bir seçmenin yapması gereken konuları kapsar. Bunlar, ister iyi ister kötü olsun, sonuçları ‘anamlı’ bir unsur içermediklerinden dolayı ahlaki bir görüş açısından değerlendirilemeyecek olan tamamen tesadüfi olaylardır. İkinci kategori, geniş ve karmaşık bir faaliyet

silsilesini kapsamakta olduğu için tabiat gereği bakımından çok farklıdır - ‘doğru’ ve ‘yanlışlar’, bir sonuca varmadan önce özenli ve anlamlı olarak düşünölmelidir. İşte bu ‘ahlaki kategori’ olarak bilinir.

İkisi arasındaki farkı anlayabilmek için, bir ağacın dalında tutarsız bir halde dengelenmiş bir taş örneğini ele alalım. Onun altında yürürsen, düşer ve sana çarpar, sonucunda kendini çok yaralı bulursun. Peki, ağaca çarpınca karşıya kin besliyor musunuz? Tabi ki hayır! Ama birinin size zarar vermek amacıyla size taş atarsa bu yaptıklarına öfkeli olmayacak mısınız veya benzer şekilde intikamınızı almayacak mısınız? Bu yaptığının ‘cezalandırılması’ düşüncesiyle haklı çıkarsınız çünkü bu eylem ‘kasti’ idi. Bu davranış sadece bir tesadüfi mesele değil, ahlak bakımından doğru ve yanlış, iyi ve kötü niyetlerin bir sonucudur.

Bu noktayı açıklayabilmek için seçilen örnekler basit bir niteliktedir, çünkü eylemin sonucu derhal bellidir ve ayrıca ikinci durumda da anlık ahlaki yargıya varmak mümkündür. Ancak, haksızlığın fark edilmediği, neticelerinin uzun süre saklanabileceği ya da ertelenebileceği başka daha karmaşık durumlar da vardır ve suçlular hiçbir zaman ya toplumun ahlaki istimlakı ya da mahkeme tarafından gözetlenmez. Bazen kötülük, elbette, böyle idrak edilir, ama kötü bir kimse, cezadan kaçabileceği kadar becerikli olabilir ya da cezalandırılmak için gereken insan kaynakları eksiktir ve bu şekilde kötü bir kimse sağ salim kaçır. Suçlar genellikle böyle ve benzeri sebeplerden ötürü tekrarlanır. Fakat bu uğursuzluğun faili, planının başarısı ya da kaçma kabiliyeti konusunda kendisini tebrik etmemelidir; çünkü, tam da bu yaptıklarının cevabıyla

Hesap Günü'nde Yaratıcıyla karşı karşıya olacağını unutmasın. Herkesin, hayatının hangi aşamasında olursa olsun, Yaradan'ının önünde olacağını ve amellerini O'na tamamen açıklamasını gerekeceğini unutmaması gerekir. Ahlaki kurallar ya da ahlaksızlıkların ön planda olduğu ahlaki zümreye giren faaliyetler temelinde, ya Cennete ya da Cehennem'in ateşli çukurlarına dökülecektir. Bütün bunlar bu dünyada O'ndan saklı olsa, bu da Allah'ın insanı bir imtihana koyma planıdır. Bütün bunları bilseydi, onun bu imtihanı anlamsız olurdu.

İnsanın her eyleminin kendisi için bazı neticeleri vardır ve kendini bulduğu her durumda 'faydalı' veya 'faydasız' netice hâsıl olur. Daha sonra kabiliyetlerini kullandığı şekil ve bu mevkilere nasıl tepki verdiğiine bağlı olarak kendini kurtarır veya iflas eder. Eğer 'olumlu' davranırsa, imtihanı geçer ve

'olumsuz' davrandığında, imtihanın sonucu olarak başarısız sayılır.

AHİRET NEDİR?

Ahret, insanın ahlaki tabiatına göre amellerinin tüm semerelerini kazanacağı yerdir. Ahireti hayal ettiğimizde, bu noktada birkaç soru ortaya çıkar:

İnsan ahireti nasıl algılayabilir ve ona nasıl hazırlanmalı?

Buna cevap olarak, ses misalini ele alalım. Misalen, hepimiz sesin çıplak gözle görülemeyecek dalgaların adı olduğunu ve insan sesinin lisan ve gırtlak hareketlerinin sonucu olduğunu biliyoruz. Bu sesler, atmosfere basılmış bir tür görünmez kalıp şekilleridir. Bilimsel nazariyeye göre, binlerce sene evvel bile bir insan tarafından söylenen herhangi bir ses ya da söz dalga biçiminde hala mevcut olmakla birlikte, bu

dalgaları duyamayız ve göremeyiz. Ancak, o dalgarı tespit edebilmek için bir cihaza sahip olsaydık, asıl haliyle tamamen tekrar dinlenebilirlerdi ve onlardan çoğunu daha sonra dinleyebileceğimiz tarihsel tartışmalar olurdu. Tıpkı hava ve gazı göremesek bile, her ses ve sözün kazınmış olduğu bir battaniyesinde örtülü olduğumuz gibi, diğer dünya da bizi dört taraftan örtmekte ve niyet ve amacımızı sürekli kaydetmektedir. Bu dünyadaki amellerimiz yazılmakta olup, ölümümüzden sonra hepimize okunmak için orada olacaklar. Döner tablasında sessizce devreden bir rapor düşünün. İğnenin oluşuna düştüğü anda, sessiz disk, sanki üzerine kaydedilen sesleri açığa vurmayı bekliyormuş gibi müziğe dönüşür. Aynı şekilde, tüm amellerimizin bir ‘kaydı’ hazırlanmakta ve Yaratıcı’nın emri olunca tüm kayıtlar bize çalacaktır. Bunu duyduğunda istemeden diyecekler:

“Eyvah bize! Bu nasıl bir kitaptır ki küçük, büyük hiçbir şey bırakmadan hepsini sayıp dökmüş!”

SORUMLULUK KAVRAMI

Allah insan için kaçınılmaz bir varlıktır. Hayatı da Tanrı olmadan tamamlanamaz. Bir filozof, “Tanrı olmasaydı, birini icat etmek zorunda kalırdık”, diye açıkça belirtmiş. Neyse ki, Tanrı hakikaten var. Tanrı’ya inancı, bir faraziye olarak değil, bir hakikat olarak inanabiliriz. Ve O’na hayatlarımızda hak ettiği yeri verebiliriz. İnsanın, kendi kavrayışı içinde yaşamının yönetimi için mükemmel bir formüle sahip olması gerekir. Tanrı, yaşamın yönetimi için böyle bir fomül sağlamakta kusursuz bir ilkedir.

İnsanoğlu, ne mekanik bir sistem ve aracıyla kontrol edilen makineler ne de

içgüdüler ile yönetilen hayvanlar gibidir. İnsanoğlu özgürlüğünden yararlanan, kendi özgür iradelerinin eylemleriyle ilgili kararlar alan bir varlıktır. Fakat karşımıza çıkan soru da, insan hangi yöntemleri uygulayarak doğru yolda tutulabilir, davranışlarında tutarlı olarak disiplinli hale getirilebilir? Tarihi kanıtlar, bu bağlamdaki tüm dünyevi tedbirleri, ister toplumsal baskılar ister toprak yasalarının infazı isterse de devrimcilerin temyizleri, başarısızlığını göstermektedir.

Tecrübeler, bütünüyle başarısız olmasa da, toplumun baskısının sınırlı olduğunu göstermektedir. Yasada o kadar çok mazgal var ki, günahkârların bir çıkış yolu bulması zor değil. Devrimcilerin insanları düzeltme teklifleri ancak temyizden öte bir şey değildir, ve temyiz kendi başına insan yaşamında bir devrim yaratamaz.

Hakikat Őu ki, disiplinli davranıŐa ulaŐabilmek için insanın kendisinden daha ũstũn bir gũcũn varlığının, her an insanın eylemlerini bilen, insanı ųdũllendiren ve cezalandıran ve ondan kaçmanın imkansız olduğu bir varlığının olduğuna ikna olunması Őarttır.

Bu huylara sahip olan sadece ve sadece biri olabilir ve o da Allah'tır. Tanrıya inanç, aynı anda iki dũzeyde iŐler. Bir yandan, insan Tanrı Őeklinde, bũtũn faaliyetlerinden haberdâr olan ve onu cezalandırmak için sınırsız iktidara sahip olan bir muhafız bulur. Bir insanın Tanrı'nın cezalarından kaçması mũmkũn değildir. Tanrıya inanç, insanı ųzel veya genel olarak her mevkide sarsılmaz doğru bir davranıŐ sergilemeye zorlar. Ancak o zaman kendisini Tanrı'nın gazabından kurtarabilir.

Diğer bir nokta ise, Tanrıya olan inanç sınırsız bir umut hazinesidir. İnsan, bu dünyadaki yaşamını, hakikat yolunu tercih etmekten dolayı herhangi bir zarara uğraması ya da herhangi bir sıkıntıdan muzdarip olması durumunda, bununla manevi olarak dayanabileceği inancıyla başa çıkabilir. Çünkü hakikat yoluna sadık ve bağlı kalırsa, Tanrı ona ebedi cennet ile ödüllendirecek ve bundan daha azim bir ödül olamaz. İnsanın kendi başına manevi değerlere bağlanması veya adalete uyması mümkün değildir. Bu, yalnızca süper bir güç; kusursuzluk derecesinde adaleti gözlemleyen süper bir güç, insanı doğru yola yönlendirmek ve bu yoldan sapanları cezalandırma gücüne tamamen sahip olanın altında olduğu gerçeğine ikna olduğunda mümkündür. Bu halihazırdaki, sınırlı dünya bir suçluyu cezalandırmak

için tamamen yetersizdir. Benzer bir şekilde, bu dünya aynı zamanda birinin iyi eylemlerinden dolayı ödüllendirmek için de yetersizdir. Tanrı kavramı bize, Tanrı'nın, hem ödüllendirmenin hem de cezanın tatminkâr bir şekilde verilebileceği halihazırdaki sınırlamalardan özgür, çok daha iyi bir dünya yaratabileceğini söyler.

Yaşayan ve kuvvetli bir Tanrı kavramına mutlaka mesuliyet ve sorumluluk kavramı refaketindedir. Ve sorumluluk kavramı, insanoğlu tarafından doğru düşünme ve doğru eylemlere kefil olur. Bu, Tanrı'nın cezalarını hatırlatarak insanı tedbirli yapar. Üstelik, bu, her ne pahasına olursa olsun, hak yoluna sadık kalırsa, Tanrı'nın ödülünü alma onurunu yaşatır.

Tanrı kavramı, insanoğluna kaybın kazanç ve şanssızlığının kendisiyle getirdiği iyi haberleri veren bir ideoloji sunar.

İNSAN, HAKİKAT KAVRAMININ FARKINA VARMALI

Sadece birkaç dakikalığına, fazlasıyla uzun ve devamlı bir ömüre sahip olduğunuzu düşünün. Ölüm, hiçbir vasıtasıyla bu yaşamın sonlandırılması değildir: yeni bir devrin başlangıcıdır. Ölüm, özentisiz hayatımızın iki aşamasındaki ayrımıdır. Örneğin; çiftçinin ekimini. Bir çiftçi bütün sermayesini buna yatırır ve ekin boy verip, kuruyuncaya kadar onu yetiştirir. Ardından, tahılı kullanmak ve yılının ihtiyacına göre ardiyeye koymak için hasat yapar. Hasat, ürünün ekimi, bunu gerçekleştirmekte harcadığı zaman ve sermayesi ve mahsulün gelişimindeki bir aşamanın sonudur. Ekin kesilmesinden önceki aşamada sadece emek ve masraf vardı, daha sonra gösterdiği gayretinin tadını çıkarır.

Aynı husus hayatımız için de geçerlidir. Bu dünyada, öbür dünyadaki mahsulatımıza

yatırım yapıyor ve geliştiriyoruz. Her birimiz ya ekili olan ya da çoraklaşmış bir tarlaya sahibiz. Her birimiz ya üretken ya alelade mahiyette olan bir tohumu kullanmışız.

Ürünümüzü ektikten sonra ya biz ona göz kulak olmuşuz ya da ihmal etmişiz. Ya biz dikenleri yetiştirmişiz ya da bahçemize çiçek ve meyveler zinet sebebi olmuş. Kuvvetimiz ve çabalarımızı ya mahsulumuzun gelişmesine harcamışız ya da lüzumsuz ve alakasız mevkilerde vaktimizi boşa harcamışız. Bu ürünün hazırlanması ölüme kadar sürer. Bizim vefat günümüz hasat günüdür. Gözlerimiz halihazırdaki bu dünyaya kapandığında, öbür dünyaya açılacak ve orada, hayatımızda geliştirmekle meşgul olduğumuz bütün mahsullatımız önümüze konulacaktır.

Çiftçiliği yapan kişiyle, hasadı yapan kişinin aynı olduğunu unutmayın ve yalnızca

ektiği mahsulü biçecektir. Aynı Şekilde öbür dünyada, herkes vefatından önce kendisi için hazırladığı hasatı biçecektir. Her çiftçi, tahıl ambarına yetiŐtirdiđi kadar tahıl alacağını ve ekinin asla ektiğinden fazlası ya da azı olamayacağını iyi bilir. Benzer Şekilde, öbür dünyada insan, dünyadaki gayretlerine göre karŐılıđını alacaktır. Ölüm, mücadele ve gayret için kendisine tahsis edilen zamanın sona ermesinin kesin duyurusudur ve ahiret bunun semerelerini tadabileceği son yerdir. Vefat ettikten sonra mücadele edebilmek için başka bir fırsat sunulmayacağı ve ahiretin asla sona ermeyeceğini unutulmamalıdır.

Bu ne kadar hassas bir meseledir! KeŐke bu insan vefat etmeden önce vazih bir anlayıŐa ulaŐabilseydi. Ancak ölümden sonra gerçeğin farkına varmak çok geç, çünkü bunun geç kavrayışı hiÇbir iŐe

yaramaz. O halde birinin günahlarının ciddiyetini düşüneneceği, tövbe edeceği ve kuşkusuz kefarete de zaman kalmaz.

İnsanoğlu kaderinden habersizdir, halbuki zaman ona semerenin hasatına azami süratle basıyor. Önemsiz dünya menfaatlerini sağlamakla meşguldur ve kendine yaraşır bir şekilde işgal edilmiş sanıyor, gerçek şu ki, o sırf ve sırf kıymetli vaktini zıyan ediyor. Kendine başarılı bir geleceği sağlayabilmek için muhteşem bir fırsata sahiptir, ancak yerine, değersiz ve önemsiz şeylerle uğraşmayı tercih ediyor. Rabbi onu daimi bir şeref ve mutlulukla dolu olan cennete çağırıyor, ama ne yazık ki o da cahillikten fâni ve hayali keyiflere dalmış, tasarruf ettiğini düşünüyor, ama asıl şu ki boşuna israf ediyor. Dünyevi köşkünü inşa ederken, yaşamı için uğraşmakta olduğunu düşünüyor; gerçek şu ki, zamanla yıkılacak

ve hiç faydası olmayan kum duvarları inşa etmektedir.

İnsanoğlu maksat dışı ne yapmakta olduğunu dışunmelidir.

TANRIYA YÖNLÜ HAYAT

Yeryüzü güneşin uydusudur. Güneşin etrafında sebatlı yörüngede dönüyor. Bu rotasyonu tamamlayabilmek için bir yıl alır. Dünyanın güneş etrafındaki bu işlemi, dünyadaki varlıkların sağlıklı kalması ve çalışması için esas özelliştir. Dünya güneşin etrafında devretmediyse, varlığının bir manası olmazdı ve hayat son bulurdu.

Bu, dünyadaki hayatımızı nasıl sürdürmemiz gerektiğine dair objektif bir örnektir. Bu misal aslında, tıpkı dünyanın güneş etrafında döndüğü gibi, insanın Tanrı etrafında nasıl devretmesi gerektiğini gösteren maddesel bir kanıttır. Bu, insanın

tüm faaliyetlerinin Tanrı'ya tesis edilmiş olduğu anlamına gelmektedir.

Dünya, doğa yasalarının gerektirdiği şekilde eksen çevresinde döner. Fakat insanoğlu kendi özgür iradesiyle Tanrı'ya teslim olmalıdır. İnsanoğlu Tanrı kavramına dayanmış olan bir hayat inşa etmeli. Bu şuur, insanın gerçek yükselmesidir. Bu şuurda tüm başarının sırrı vardır. Tanrıya odaklı bir hayat, Tanrı'nın keşfi ile başlar. Bir fert, kadın veya erkek, Tanrı'yı keşfedebilirse, hakikatı bulduğunu anlamına gelir. Hakikatı keşfetmiş olma duygusu, onları ebedi inançla dolduracak kadar heyecanlı bir tecrübe haline gelir. Bu ebedi inanç, bütün hüsrانlarını hayatlarından çıkarır. Bundan dolayı, zararlar ve kayıplar artık manasızdır, çünkü bunlara rağmen, en azami varlığı Tanrı'nın hala onlarla olduğu hissini heba etmezler.

İnsan, bu kavrayışı Tanrı'nın mahlukatları üzerinde düşünerek tecrübe ediyor. Mevcut evren, Tanrı'nın sıfatlarının bir tabiridir. Bu, Tanrı'nın mükemmel bir tanıtımıdır. Tıpkı bir insanın aynada kendi aksini açıkça gördüğü gibi, Tanrı da yaratılışlarında görünür.

Fezanın genişliği insana kainatın yaratıcısı yani Tanrı'nın sınırsız, sonsuz ve engin olduğunu söyler. Güneşin ve yıldızların gözetimi bize tıpkı onlar gibi Tanrı'nın nurunun her yerde olduğunu gösterir. Dağların yükseklikleri bize Tanrı'nın azametini gösterir. Denizin dalgaları ve nehrin akıntısı bize Tanrı'nın sınırsız nimetler ve bereketlerin hazinesi olduğunu işaret eder. Ağaçların yeşilliklerinde Tanrı'nın inayetleri görüyoruz. İnsanın varoluşu, Tanrı'nın varoluşuna bir delil haline gelir. Rüzgar esintisinde İlâhi bir

dokunuşu tecrübe eder. Kuşların civıltısında, Tanrı'nın şarkılarını duyar.

İnsana Tanrıya odaklı bir hayat, Tanrı'yı yad etmek ve hatırdada tutmasıyla başlar. O şekilde Tanrı'nın varlığını hissetmeye başlar. Her şey ona Tanrı'yı hatırlatmaya hizmet eder. Tanrı'nın hatırası kalbinden ve zihninden kaybolmaz. Sabahları ve akşamları sanki Tanrı'nın muhitinde yaşıyormuş gibi geçirir. Yağmurun bitkileri ikmal ettiği gibi, o da Tanrı'nın hatırasına dalar.

Tanrı insan için ruhânî bir odak noktasıdır. Gönlü Tanrı'ya bağlı olan bir kimse, her an ruhânî tecrübelerden geçer. Tanrı'ya olan inanç ve itikat onun için bir ruhânî gelişim kaynağı olur. Tanrı'nın sevdasıyla dolmuş olan, başka bir şeye ihtiyaç duymaz. Allah onun için, hiç bir haddi tanımadan yüzmeye devam etmesi

için engin bir okyanus haline gelir. Ruhânî uyanış şeklinde, başka hiçbir şeye ihtiyaç duymayacağı kadar büyük bir servetle karşılaşır.

Tanrı'yı keşfeden biri için, tüm evren onun için açık ve dürüst bir Tanrı kitabı haline gelir. Ağacın her yaprağı İlâhi kitabın bir sayfası haline döner.

Güneşi gördüğünde, O'nun kitabını rahat okuyabilmek için sanki Tanrı cennet meşalesini aydınlatıyormuş gibi hisseder. Evren, onun için, tanrısal bir üniversite ve o da bu üniversitenin öğrencisi olur.

Tanrı'yı bulmak, sevda merkezini bulmaktır. İnsan doğuştan, kendisinden çok uzakta olan, tüm sınırlamalardan bağımsız ve duygularının merkezini oluşturabilen, kısacası, anne kucağında bulunduğu memnun olan bir bebek gibi, insan da kendi memnuniyeti için öyle bir varlık arayandır.

Tanrı'nın bu keşfi, Tanrı'dan başka bir şeyi Tanrı zannetmekten, ve fitrattan mütezzad, gayr-ı hakiki bir biçimde onu doğa olarak düşünmekten kurtarır. Tanrı'nın keşfi, Tanrı'yı bulma arzularını yerine getirmektir. Ve Tanrı'yı keşfetmedeki ihmali, insanın en azami ihtiyacı bulamaması demektir.

Tanrı'yı bulamayan bir kimse, yerini Tanrı'dan başka bir şeyi kendi arzusuyla vermek zorunda kalır. Bu makam bazen belli bir insana, bazen belirli bir hayvana, bazen doğa fenomenine, bazen belirli bir maddesel iktidara, bazen belli bir fikire, bazen de sadece kendine uyum sağlar.

Biri Tanrı'yı keşfetmekte başarısız olsa bile, ya da Tanrı'nın varlığını inkâr etse, Tanrı'yı bulma arzusunu zabtetme gücü elinde değildir. Bu sebepten ötürü, Tanrı'yı bulamayan bir kimse çaresiz olarak Tanrı'dan başka bir şeye mahkum olmak

zorunda değildir. Olsa eğer, bu varsayılan Tanrı kendisi bir yaratık olup, gerçek bir Tanrı değildir. Tabiat gereğinden, insanın hakiki Tanrı'yı Tanrı olarak kabul etmemesi gayet normal ve mümkün olabilir, ancak İlâhilik statüsünü Tanrı dışındaki bir varlığa verip, kendisini kurtarmak mümkün değildir. Tanrı'yı birinin ibadet gayesine sebep etmek, insanın statüsünü yükseltir. Aksi takdirde, Tanrı'dan başka bir varlığı göz önüne almak ve Tanrı yerine koymak, insanlık seviyesinden aşağı inmeyi ifade eder.

Tanrı'ya itaat etmek, hem insan hem de evren için hayatın tek kanunudur.

Bir insan sınırsız bir olasılıkla yaratılmıştır, fakat halihazırda, bu potansiyeli kullanabilecek çok az imkan bulunmaktadır. Onun tabiatına göre, ebedi bir hayat yaşamayı ister, ama ister istemez ecel kapısına destek verir ve onun hayatına son verir. Kalbinde okyanus kadar arzular barındırır, fakat bu arzular asla gerçekleşmez. Rüyalarla dolu bir hayat zihninde oluşturur, fakat bu rüyalar asla gerçekleşmez. Bu surette, bir zengin ve muhtaç arasında hiçbir fark yoktur. İnsan ve halihazırdaki bu cihan neden birbiri ile uyumsuzdur?

Mevlana Wahiduddin Khan, yaşamının vazifesi olarak barışı benimseyen dini bir alimdi. Dengeli fikirleriyle tanınan, yıllardır evrensel barışı ve birliği korumak amacıyla barışa ve dinselliğe insanları teşvik etmekte ve onları desteklemekte aktif olarak hizmet etmiştir.

Mevlana Wahiduddin Khan 2001'de CPS Uluslararası Barış ve Dinsellik Merkezi'ni kurmuştur. CPS, akıl ve fikir temelli maneviyatla barış kültürünü destekleyen ve beyn-el îmân müzâkerâtleri sağlayan, kâr amacı gütmeyen, siyaseti tanımayan bir organizasyondur.

CPS, bireyleri manevi esaslarda eğiterek dünya çapında barış ve huzur mesajını yaymak için konferanslar, birebir oturumlar, makaleler, televizyon ve web siteleri gibi mevcut olan tüm medyaları kullanır.

CPSInternational
centre for peace and spirituality

www.cpsglobal.org
info@cpsglobal.org

Goodword

www.goodwordbooks.com
info@goodwordbooks.com